

HELPIANSKE ZVESTI

ROČNÍK I.

ČÍSLO 3

AUGUST 2011

Na 46. ročníku HDSaT sa predstavilo takmer 1200 účinkujúcich z celého Slovenska.

Snahou organizátorov 46. ročníka - SOS B. Bystrica a Obce Hel'pa - bolo verne a zo srdca priblížiť ľudovú pieseň, hudbu, tanec, či ľudové remeslo. Pevne dúfame, že sa nám to podarilo a tí, ktorí festival navštívili, pookriali, načerpali mnoho energie.

V závere by sme sa chceli poďakovať všetkým sponzorom a všetkým tým, ktorí prispeli k zdarnému priebehu festivalu svojou obetavou prácou a nezištnou pomocou.

Mária Kemková
foto M.Latináková

Folklór v obci

Nezabúdame a s úctou i vďakou spomínáme

Tohto roku - v pondelok 5. septembra - si budeme pripomínať 100. výročie narodenia nášho duchovného otca, veľadôstojného pána dekana Michala Čanecského.

Kysucký rodák z obce Skalité na slovensko-poľských hraniciach sa narodil 5. septembra 1911. Ako 32 ročný prichádza, ešte počas 2. svetovej vojny, v októbri 1943 do Hel'py ako nástupca zomrelého vdp. asesora Jozefa Goldu, kde v kňazskej službe pôsobí neuvěřiteľných takmer 49 rokov.

Boli to roky pre neho aj jeho veriacich veľmi hektické, nakoľko hneď vypuklo povstanie a prichádzajú politické zmeny v republike. Vtedy sa k moci na dlhých 45 rokov dostávajú komunisti so všetkými dopadmi na cirkev a životy veriacich. V júli 1949 prebehla tzv. katolícka akcia, kde bola ohrozená jeho ďalšia existencia ako aj jeho kňazské pôsobenie. Hel'pania sa ale vtedy neochvejne ako jedna rodina postavili „proti všetkým“ a svojho duchovného otca si ubránili. Jeho život je ďalej zasvätený službe Bohu a svo-

jim veriacim pri dobrom zdraví až do roku 1992, kedy po havárii autobusa pri Vernári končí svoju pozemskú misiu a v popradskej nemocnici 26. marca 1992 vo veku 80 rokov zomiera na následky úrazu po havárii.

Bezmála polstoročie formuje svojich veriacich a vedie ich ku kresťanskému spôsobu života, vysluhuje sviatosti, počet ktorých sa dá len veľmi ťažko vyčíslieť. Je to tiež úžasné množstvo detí, ktorým je prvým apoštolom viery. Toto všetko vykonáva mnohokrát aj v ohrození vlastnej existencie aj existencie detí, či ich rodičov.

Hel'pianske deti tiež učí účelne využívať voľný čas, učí ich láske k prírode. Doteraz pamätníci spomínajú na lovenie rakov v Hučanskom i chytenie mušiek v močiaroch pre rybky, ktoré chovali v akváriu na fare. Spomínajú na pestovanie ruží, keď po poli vykopávali divé šípy a potom ich spolu očkovali aj na krásne pávy, o ktoré sa starali. Stále existuje skalka pod kostolom, ktorá je jeho dielom. Je prvým fotografistom, ktorý dokumentuje dianie

v obci a rodinné udalosti.

Za toto všetko vymenované aj nevymenované Vám, duchovný otec, aj príležitosti Vášho 100. výročia narodenia úprimne všetci zas a znova ďakujeme, s úctou spomíname a nezabúdame.

Odpočinutie večné daj Vám Pane a svetlo večné nech Vám svieti

Mária Fedorová

FOLKLÓRISTI

Obec Hel'pa je hrdá na nadšencov folklóru, ktorí sa pričiňujú o to, aby sa bohatstvo kultúry našich predkov neuzamklo do truhlíc.

Folklórna skupina zložená z mužskej a ženskej speváckej skupiny, mladých tanečníkov a hudobníkov v tomto roku vytvorila program „Na muzike“, s ktorým sa prezentovala na HDSaT v Hel'pe. Režisérka Andrea Jágerová ho včlenila aj do galaprogramu 46. ročníka folklórnych slávností pod Poľanou v Detve.

Hlasy členov mužskej speváckej skupiny z Hel'py, ktorí sú laureátmi celoslovenskej súťaže hudobného folklóru „Vidiečanova Habovka 2010“, sa rozoznali aj v programe „Generácie“ na folklórnom festivale vo Východnej.

Aj vďaka týmto nadšencom, ktorí s láskou prezentujú piesne a tance našich otcov a materí v živej podobe, sa ľudová kultúra zachová aj pre ďalšie generácie.

Mgr. Andrea Oravkinová
Predseda komisie školstva, vzdelávania a kultúry

Pozvanie pre tých, ktorí sa chcú pridať

Naše Hel'pianske zvesti vznikli pre lepšiu informovanosť občanov o dianí v obci a pre propagáciu našej obce. Chceme, aby boli pre Vás zaujímavé a aby to neboli zvesti iba redakčnej rady. Budeme preto radi, keď svoje poznatky, nápady a príspevky do Hel'pianskych zvestí budete posielať aj Vy, občania Hel'py, spoločenské organizácie ale aj priaznivci našej obce. Môžete tak robiť buď písomne na adresu Obecného úradu v Hel'pe, s označením Hel'pianske zvesti alebo e-mailom na adresu maria.fedorova@helpa.sk

Koniec školského roka v materskej škole

Ani sme sa nenazdali a opäť sa skončil ďalší školský rok. Pre mnohých je to konečne prázdninový, či dovolenkový čas, ale pre našich predškolákov sú to chvíle, kedy sa lúčia so svojou materskou školou, postieľkou, hračkami, a taktiež s bezstarostným detstvom. Šikovné mamičky v materskej škole pripravili pre svoje ratolesti prekrásnu výzdobu a sladké občerstvenie. Naši predškoláci sa lúčili básňami i piesňami ako "malí maturanti". No, aby na materskú školu len tak ľahko nezabudli, pripravili sme si - NOC ODVAHY. 28. júna vo večerných hodinách si mamičky malých odvážlivcov odprevadili k dverám materskej školy. Bozk od mamičky vystriedala obava, čo sa bude diať. Keď sa zomelo, s baterkami a lampáškami sme

sa vybrali hľadať stratený poklad. Keďže sa nikto nebál, ľahko sme ho našli, hoci bol skrytý ďaleko od materskej školy. Po takejto nočnej prechádzke sme sa vrátili do materskej školy, kde vystrájali strašidlá. A keď sa nám podarilo vyhnať všetky strašidlá, spokojne sme si ľahli a pri sviečkach čítali rozprávky na dobrú noc. Potom, akoby nás niekto začaroval, sme zaspali. Ved' na hodinách sa už ručičky približovali k polnoci. Ráno malí odvážlivci dostali skvelé raňajky a ďalej si vychutnávali poslušné spoločné chvíle.

Materskou školou znela pieseň, v ktorej sa spieva: "Leto rýchlo pominie a nás veru škola neminie, bude sa učiť, hlavičky si mučiť, v taške nosiť plno starostí. Zbohom škôlka maličká, bola si nám ako mamička,

bolest' pofúkala, slzy utierala, čo je dobré a zlé učila..."

A čo dodať na záver? Prajeme deťom krásne leto a predškolákom v septembri šťastný krok cez bránu veľkej školy.

V priestoroch materskej školy deti prežili veľa pekných chvíľ. Ch-

ce sa touto cestou poďakovať pánovi starostovi Jozefovi Fillovi za dobrú spoluprácu, ochotu vždy pomôcť, za obnovu budovy materskej školy a exteriéru a za to, že sa aj vďaka jeho peknému prístupu v našej materskej škole všetci cítime príjemne.

Kolektív pedagogických zamestnancov Materskej školy Helpa

foto: A. Fillová

Stážovať sa, či nestážovať sa?... alebo: Ako sa správne stážovať...

„Náš zákazník, náš pán“. Tak toto by malo platiť nielen v reštaurácii, či v každom dobrom podniku, ale aj na každom úrade či inštitúcii. Nie vždy to však platí. Častokrát sa vo svojom okolí stretávame s neochotou, aroganciou, polo - profesionalitou, ba dokonca sme svedkami zlyhania v naplňaní právnych noriem či porušovania základných morálnych a etických bariér. My, občania, máme právo, ba dokonca si myslím, že priam povinnosť poukázať na pochybenia či nedostatky. Poukázať, ale primeraným spôsobom a nie zveličovaním, ohováraním alebo zámerným posúvaním poloprávd či vymyslených bludov. Tu mi napadá otázka: „Vieme sa vôbec správne sťažovať? Vieme a máme odvahu poukázať primeraným spôsobom na to zlé, na to, čo nás trápi?“

Dňa 1. februára 2010 nadobudol účinnosť nový zákon o sťažnostiach č. 9/2010 Z. z. (ďalej len zákon o sťažnostiach), ktorý nahradil predošlý zákon o sťažnostiach č. 152/1998 Z. z. V súvislosti s novým zákonom bola obec ako orgán verejnej správy povinná s poukazom na dikciu § 26 cit. zákona upraviť vybavovanie sťažností vnútorným predpisom. Predpis - „Zásady postupu pri vybavovaní sťažností v podmienkach obce Helpa“ je zverejnený na web stránke obce Helpa v kolónke „smernice“.

Z identického dôvodu bola pri Obecnom zastupiteľstve zriadená aj po prvý krát v histórii „Komisia vybavovania sťažností v obci Helpa“. Bol som navrhnutý za jej predsedu a túto funkciu som prijal ako ďalšiu výzvu. Po zväžení náplne a povinností tejto komisie, som za jej členov navrhol obecnému zastupiteľstvu Mgr. Martinu Rusnákovú, Bc. Andreu Čupkovú, Jozefa Klimka a Mgr. Michala Skladaného. Obecné zastupiteľstvo na svojom druhom zasadnutí nomináciu prijalo a následne členov schválilo. Som osobne rád, že všetci prijali moju ponuku pracovať v tejto komisii a som osobne presvedčený, že ide o ľudí, ktorí majú potrebné nielen odborné, ale čo je dôležitejšie, aj morálne, povahové a charakterové vlastnosti pre zastávaný post. Som presvedčený, že spoločne vytvoríme profesionálny, odborné zdatný a kompaktný tím. Komisia sa bude stretávať vždy, keď to bude potrebné v závislosti od počtu Vašich podnetov či sťažností. Nakoľko, ako som uviedol, ide o novú komisiu pri OZ, v najbližšom čase bude potrebné pripraviť návrh rokovacieho poriadku komisie tak, aby bol v súlade s platnou legislatívou a aby bol čo v najkratšom čase chválený OZ.

Naša komisia sa dňa 8.2.2011 stretla na svojom prvom zasadnutí a prejednála sťažnosť podanú našim občano-

V súvislosti s týmto je dôležité spomenúť, resp. upozorniť na niekoľko základných pojmov, postupov či zásad tak, aby Vaša sťažnosť bola posúdená ako „sťažnosť“ v zmysle platného zákona o sťažnostiach a tiež preto, aby sa jej obsahom zaoberal oprávnený orgán územnej samosprávy, resp. ním zriadené orgány.

Čo je sťažnosť?

Podľa § 3 ods.1) sťažnosťou je podanie fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým

- sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou (ďalej len „činnosť“) orgánu verejnej správy,

- poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

Podľa novej úpravy nie je sťažnosťou podanie, v ktorom nie sú jednoznačne vyjadrené práva, ktorých ochrana sa sťažovateľ domáha. **Sťažnosťou** podľa zákona o sťažnostiach **nie je** podanie, ktoré:

- má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu a nie je v ňom jednoznačne vyjadrené, ochrany akého svojho práva alebo právom chráneného záujmu sa osoba domáha,

- poukazuje na konkrétne nedostatky v činnosti orgánu verejnej správy, ktorých odstránenie alebo vybavenie je upravené iným právnym predpisom,

- smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa iného právneho predpisu.

Sťažnosťou nie je ani podanie:

- orgánu verejnej správy, v ktorom upozorňuje na nedostatky v činnosti iného orgánu verejnej správy,

- osoby poverenej súdom na výkon verejnej moci.

Novinkou je vypustenie anonimnej sťažnosti zo zákona. Predošlý zákon umožňoval vybaviť aj anonymnú sťažnosť. Nový zákon túto formu sťažnosti nepripúšťa a ukladá konajúcemu orgánu odložiť sťažnosť, ktorá neobsahuje požadované údaje – meno, priezvisko, adresu sťažovateľa (§ 6 ods.1,písm.a). Vráťim sa však ešte k samotnej sťažnosti a jej náležitostiam. Okrem už spomenutej nevyhnutnej identifikácie sťažovateľa prídajú ďalšie formálne a obsahové požiadavky. Zákon vyžaduje, aby **sťažnosť** bola čitateľná a zrozumiteľná, musí z nej byť „jednoznačné, proti komu smeruje, na aké nedostatky poukazuje, čoho sa sťažovateľ domáha a musí byť sťažovateľom podpísaná“.

Podávanie sťažnosti:

Čo sa týka formy podania sťažnosti, nový zákon taxatívne uvádza štyri prípustné formy – písomne (adresa obecného úradu), ústne do záznamu, telefonom (048/6186150, 048/6700948) a elektronickou poštou (podatelna@helpa.sk). Novým oprávnením konajúceho orgánu je vyhotovenie záznamu o ústne podanej sťažnosti (sťažnosť podaná osobne na OcÚ). Záznam musí sťažovateľ po jeho vyhotovení podpísať – ak to odmietne, orgán záznam odloží s poznámkou o odmietnutí a to aj v prípade, že sťažovateľ pri ústnom podávaní nespupracuje. Jedna z ďalších podmienok nového zákona o sťažnostiach je uvedená v § 5 ods. 9, podľa ktorej v prípade splnomocnenia na podanie sťažnosti (splnomocnením rodinného príslušníka či advokáta) musí byť udelené plnomocnenstvo úradne osvedčené.

Ďalšou zmenou je zmena lehôt na vybavenie sťažnosti. Príslušný orgán verejnej správy je povinný sťažnosť vybaviť **do 60 pracovných dní**. V novom zákone sa lehota v počítajú v „pracovných dňoch“. Lehota na vybavenie sťažnosti začína plynúť až nasledujúci pracovný deň po jej doručení (§ 14).

Sťažnosť je vybavená odoslaním písomného oznámenia výsledku jej prešetrenia sťažovateľovi.

V oznámení sa uvedie, či je sťažnosť opodstatnená alebo neopodstatnená. Oznámenie musí obsahovať odôvodnenie výsledku prešetrenia sťažnosti, ktoré vychádza zo zápisnice. Ak je sťažnosť opodstatnená, v oznámení sa uvedie, že orgánu verejnej správy, v ktorom sa sťažnosť prešetrovala, boli uložené povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. i) zákona.

V krátkosti som sa Vám snažil predstaviť základné úlohy a zloženie našej komisie na vybavovanie sťažností v obci Helpa, ako aj zvýšiť Vaše právne vedomie a uviesť základné zásady a podmienky, za ktorých nebude Vaše domáhanie ochrany svojich práv len zdražpom papiera. V prípade dodržania týchto základných zásad sa budú musieť orgány verejnej správy Vašou sťažnosťou seriózne zaoberať a o výsledku Vás písomne informovať.

V závere snád' konštatovanie, že nie je všetko zlé, ako sa prvý pohľad vidí a sťažnosť je posledným možným riešením určitého problému. Treba vždy korektne konkrétne situáciu posúdiť a ak už vznikne, pri troche ochoty, tolerancie a úcty jeden voči druhému, pri troche chuti robiť kompromisy sa vždy riešenie nájde. Je však pravdou, že niekedy to fakt nejde a treba prísť k aj k nepopulárnejším veciam, sadnúť za stôl a napísať sťažnosť. Želal by som si, aby sťažností bolo čím najmenej, a aby naša komisia vôbec nemusela zasadať.

Milan Málik
predseda komisie pre vybavovanie sťažností
v obci Helpa

Helpianski maticiarri na ceste za folklórom a ľudovou slovesnosťou

Členovia MO MS v Helpe mali dlhodobo záujem o kultúrno – poznávacie podujatie, ktoré sa nám podarilo teraz zrealizovať aj vďaka minigrantu z obecného rozpočtu. Navštívili sme tak 11. júna Blatnicu, kde sme si v Prónayovskej kúrii so záujmom prezreli hodnotnú expozíciu o živote i tvorbe majstra deviatich remesiel fotografa Karola Plicku ktorý

čerpá námety pre svoju prácu v 40. rokoch 20. stor. práve v Helpe a ako jeden z prvých náš folklór a ľudovú tvorivosť Helpiánov zviditeľnil.

Druhá zastávka bola v Martine na Národnom cintoríne. Tu sme v krojoch s našou piesňou „Tota Helpa...“ aj s kytičkami vďaka vzdali hold pamiatke majstra Plicku i druhej významnej osobnosti spisovateľo-

vi Jozefovi Cígerovi Hronskému. Práve tento napísal z nášho prostredia román Jozef Mak a spracoval krásne Brondove rozprávky.

V Martine v Dome J. C. Hronského sme si pripomenuli 115. výročie jeho narodenia a prezreli hodnotnú expozíciu o jeho živote a diele ako spisovateľa a zanieteného maticiarra. Navštívili sme Memorandové námestie, kde sme si pri pamätníku pospomínali na udalosti pred 150 rokov, kedy bolo na tomto mieste „pod lipami“ podpísané Memorandum národa slovenského.

Zakončením kultúrno – poznávacieho podujatia bola návšteva divadelného predstavenia komédie 1+1=3 v Komornom divadle v Martine.

Krásny letný deň plný nových poznatkov a zážitkov bol umocnený pekným počasím, helpianskymi krojmi, ktoré zaujali návštevníkov v Blatnici aj na cintoríne i veselým divadelným predstavením.

Mária Fedorová predsedníčka MO MS v Helpe

Piesne z Helpy zneli aj v Gemeri

Obyčajný a pre mnohých predsa sviatočný deň, v ktorom sa stretli ľudia, čo nosia v srdciach lásku k piesni, básni aj rodnej hrude.

A takýto deň bol 2. júl 2011, keď sa v Revúcej stretli členovia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých (SZPP) z Gemera, Horehronia a Rimavice. Nás – účastníkov - privítala primátorka Revúcej a poslankyňa BBSK MVDr. Eva Cireňová. Prehliadku programu a prezentácie jednotlivých regiónov potom zahájila predsedníčka OR SZPP z Brezna p. Anna Husenicová hymnusom misionárky lásky Matky Terezy : „Život je krásna, obdivuj ju...“

„Návraty“ - to je náš helpianský súbor, ktorý sa tu dôstojne uviedol v kategórii speváckych telies so svojim repertoárom. V kategórii prednesu poézie sa predstavil Jaroslav Juzek s výberom z vlastnej tvorby. Ako sólisti v speve nás reprezentovali Magdaléna Melošová, Marta Málíková a Tomáš Riapoš. V kategórii duá so zmesou piesní vystúpili naše dve Anny Melkové. S piesňou „Na tichom Dunaji“ zas trio Marta Málíková, Anna Hyriaková a Marta Babelová.

Náš SZPP a my, členovia, sa pravidelne každoročne zúčastňujeme týchto prehliadok a sú pre nás vždy veľkou vzpruhou do ďalšej činnosti. Dnes preto ďakujeme predstavenstvu našej obce Helpy za poskytnutie mikrograntu, vďaka ktorému sme sa mohli tejto nádhornej a dojemnej prehliadky opäť zúčastniť a trošku aj takto našu obec zviditeľniť. Radi by sme tak robili aj v budúcnosti, možno aj u nás v Helpe a veríme, že keď bude o to záujem nájdú sa ľudia, ktorí nás podporia a tiež, že nám pomôže aj obec, aby sme sa dôstojne ukázali aj v našej dedine.

Marta Babelová, tajomníčka ZO SZPP v Helpe

Športový deň zdravotne postihnutých

V sobotu 23. júla 2011 sa na starom futbalovom štadióne v Brezne stretli zdravotne postihnutí z celého Breznianskeho okresu a z okresu Revúca na športovom dni, ktorý zorganizovala Okresná rada Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v spolupráci so základnými organizáciami v okresoch.

Slniečko vystriedali chmáry, ale aspoň sme sa lepšie cítili. Zúčastnilo sa nás spolu osemdesiat súťažiacich z okresu Brezno a z Revúcej. Z Helpy sa zúčastnilo pätnásť členov. Otvorenie športového dňa a privítanie účastníkov previedla predsedníčka okresnej rady pani Anna Husenicová.

Následne sa začal očakávaný športový prebor. Súťažiaci absolvovali rôzne disciplíny, ako zrážanie kolkov loptou, hod loptou na cieľ, prenášanie loptičky na rakete, prenášanie loptičky na lyžičke, kroky cez švihadlo, posilňovanie tela na karimatke, triafanie zaveseného pera do fľaše a ďalšie zaujímavé súťaže. Všetky súťaže mali veľmi dobrú úroveň a boli prínosom aj potešením pre všetkých zúčastnených.

Každý účastník dostal za svoje výkony malú pozornosť. Nakoniec, dobre padol aj chutný guláš a samozrejme nechýbali ani rázovité piesne, ktoré zavýšili tento pekný a zaujímavý deň.

Jaroslav Juzek predseda ZO SZPP v Helpe

Športové odpoľudnie Zdrúženia dôchodcov v Helpe

7. augusta výbor Zdrúženia dôchodcov zorganizoval pre dôchodcov Športové odpoľudnie spojené s občerstvením v prírodnom amfiteátri.

Dôchodcovia sa zúčastnili v hojnom počte /74/. Súťažilo sa v troch disciplínach – beh na 50m, hod kriketovou loptičkou na cieľ, strelba mužov. Súťažila prevažná väčšina prítomných. Každý sa snažil dosiahnuť čo najlepší výkon. Ženy behali v trojiciach a víťazka z každej trojice bežala ešte raz. 1. miesto získala Marta Kubandová. V hode loptičkou na cieľ 1. miesto získala Mária Šulejová.

Naši dôchodcovia nezabudli ani strieľať. Strelba bola zaujímavá a muži získali veľa bodov. 1. miesto získal Pavol Kubanda. Súťaž komisia vyhodnotila a súťažiacich sme odmenili hodnotnými darčekom.

Po súťaži si dôchodcovia pochutnali na výbornom guláši, ktorý pripravili Rudolf Riapoš, Michal Vilim a Jozef Siman. Dôchodkyne sa postarali i o sladkosť a upiekli chutné koláče. Pripravili ich Mária Riapošová a Marta Vilimová.

Hoci bolo nepriaznivé počasie, atmosféra bola vynikajúca. Dôchodcovia si zaspievali, zažartovali. Hovorí sa, že pohybom ku zdraviu, preto naši dôchodcovia budú v športových akciách pokračovať. Ďalšou našou akciou bude príprava helpianskych špecialít, do ktorých sme sa zapojili spoločne s našou mládežou. Špeciality budú pripravovať mladí pod dozorom a za asistencie dôchodcov.

Elena Turčinová, členka výboru

Velký bok 2011

KST Hel'pa usporiadal minulú sobotu 36. ročník Výstupu na Veľký bok, ktorí organizátori poriadajú nepretržite od roku 1976. Po slávnostnom otvorení, ktoré spestrila Mužská spevácka skupina z Hel'py ľudovými piesňami, Mária Filová uviedla do života v poradí piatu knižku zakladateľa podujatia Jozefa Pupiša pod názvom: Futbaloviny a iné 1, ktorá by nemala chýbať v knižnici žiadneho futbalistu z Hel'py, či z Horehronia, pretože aj práve im je knižka venovaná. Zakúpiť si ju môžete v Cyklošporte Hel'pa, na štadióne v Hel'pe, alebo na mailovej adrese pupis@atlas.sk.

Aj keď tohoročné leto turistom veľmi nepraje a na námestí bolo ráno zahmlené a teplo ukazoval 18 stupňov, postupne sa vyčistilo a na poludnie na vrchole vo výške 1727 m bolo 24 stupňov. Po otvorení sa takmer stovka

turistov zo všetkých kútov Slovenska, dokonca aj z Nemecka, vybrala na trasu „A“ z námestia, ostatní sa vyviezli autobusom do sedla Priehyba a odtiaľ kráčali na Veľký bok. Počasie sa umúdrilo a aj keď viditeľnosť nebola najlepšia, nádherné výhľady na všetky strany boli úchvatné. Na vrchole sa účastníci zapísali do výstupovej knihy a každý dostal účastnícky diplom. Pri chate pod Veľkým bokom si turisti pochutnali na dobrom guláši, ktorý pripravil dlhoročný organizátor podujatia P. Ďurica. O udalostiach počas Vianoc na chate v roku 1944 poinformoval účastníkov Dr. A. Fillo, ArtD. Najmladšou účastníčkou, ktorá vystúpila na vrchol bola 9 - ročná Veronika Rusnáková z Hel'py, najstarším účastníkom 83 - ročný Ján Cimerman z B. Bystrice.

Jozef Pupiš

Z etnografického zápisníka

POVERY (II. časť)

Do novopostaveného domu dávali na prvú noc mačku, psa, alebo iné domáce zviera, pretože skoro zomrú * Keď gazda privedie kúpenú krávu, alebo koňa domov, hneď im založí záhlavok na hlavu, aby skoro privykli * Štvorlístok prináša šťastie, / ľudia v ňom videli Kristov znak, symbol kríža / * Rozbité zrkadlo prináša sedem rokov nešťastia, / je potrebné narátať do sedem, aby sa povera nesplnila / * Naopak, rozbité črepy z pohára či taniera prinášajú šťastie * Rozsypaná soľ prináša nešťastie * V piatok sa nikdy nezačína veľká robota, / začína sa vždy v pondelok po nedeli, keď sme všetci oddýchnutí / * Číslo trinásť prináša nešťastie * Mačka, ktorá nám prejde cez cestu, prináša nešťastie, / protizábranou bolo trikrát si odpluť / * Keď nás niekto prejde s prázdnyimi vedrami, nebudeme mať šťastie * Ak nájdeme drobný peniaz, / mincu / treba ho trikrát poplúť a až tak dať do vrecka, pretože to môže byť peniaz, ktorý zahodil chorý človek, aby sa zbavil choroby * Pri búrke sa vyhľadávala mačka z domu von, čo malo uchrániť dom pred bleskom * Najrozšírenejším talizmanom je podkova. Kto ju našiel a ozdobil si ňou dom, prinesie zdravie a šťastie * Vstať z postele pravou nohou sľubuje šťastie * Železu odjakživa pripisovali schopnosť vyháňať zlých duchov * Ak niečo rozprávame, alebo pripravujeme uskutočniť, trikrát pokropme po dreve, aby sa nám to vydarilo * V pondelok sa nesmelo dať nič zobrákovi, pretože potom celý týždeň bol zobrácky * Sny zo soboty na nedeľu sa plnia. Preto vždy zo soboty na nedeľu treba hovoriť o peniazoch, majetku, o vydali dievčat, aby sa potom o tom snívalo * Keď sú mladomanželia pred oltárom, nevesta sa snaží stúpiť novomanželovi na nohu, aby ona panovala v dome * Na nikom by sa nemalo nič zašávať, ani prišávať gombíky, pretože mu zašijeme rozum * Pri rozsypaní soli ju dávame späť nožom, aby sme nemali hanbu * Pavúka nemožno v dome zabiť, pretože to prinesie nešťastie *

J. Pupiš

Maru, slišala si?

-Hano, silišala si, že Eva bratovi zruťtila schody, a on sa nemože dostať do chyži?
-Ale ona hvari, že to buli jej schody.
...
-Beto, uhadni v kotrom uchu mi zvoní?
-V ľavom.
-Dobre.
-A čo si chceš?
-Ta, že by si mi šla na pivo.
...
-Fero, sluchaj, a to pravda, že tvoj brat, keď je sam, ta hvari sam so sebov?
-Ja neznam, bo ja som s nim nigdaj nebu keď bu sam.
...
Žandar stretne nad ranom Ďura:
-Ta kde ideš tak skoro?
-Na kazeň.
-Do kostela o štvrtje rano?
-Ku mojej Maruši...
...
Evo, a čo maš novó?
-Musela som si zrobiť bakalara.
-Ale veď ty nemaš maturu!
-Mne uznali Maturitu odborara.
Z pripravovanej zbierky J. Pupiš: Moji Helpania

OZNAMY

POTRAVINOVÁ POMOC

Potravinová pomoc je určená pre:

- fyzické osoby, ktoré sú pobeateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke
- pobeateľov dôchodku – max. výška nepresiahne 305 € /nepripočítava sa vdovský dôchodok/
- osoby na hranici životného minima
- deti v náhradnej rodinnej starostlivosti

Nárok je dostať 20 kg múky a 20 kg cestovín pri splnení podmienok:

Hmotná núdza – potvrdenie z ÚPaSVR,
dôchodci – potvrdenie od SP o výške dôchodku občianskym preukazom. Týmto dokladmi sa preukážete pri výbere potravinovej pomoci.

Obecný úrad oznámi v miestnom rozhlase miesto a dátum odovzdávania potravinovej pomoci.

PROJEKT PREVENIE KRIMINALITY

Za bezpečnú obec – pod týmto názvom bol podporený projekt zo štátneho rozpočtu SR na zabezpečenie úloh prevencie kriminality vo výške 8 000,- €.

V rámci tohto projektu bude vybudovaný bezdrôtový kamerový systém, ktorý bude slúžiť na zvýšenie bezpečnosti, ochrany majetku, osôb a verejného poriadku v obci. Kamerovým systémom sa bude monitorovať okolie ZŠ, prírodného amfiteátra, domu smúť-

ku, námestia obce, športového štadióna, autobusovej zastávky a zdravotného strediska.

CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ - DEDINA ROKA 2011

Obec Hel'pa sa zapojila do tohto-ročnej súťaže, ktorú vyhlásilo Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Spolok pre obnovu dediny, Združenie miest a obcí Slovenska a podala si na agentúru ŽP projekt

Cieľom súťaže je preveriť úspešnosť fungovania Programu obnovy dediny na Slovensku, povzbudiť obyvateľov k aktívnej účasti na rozvoji svojho domova, zdôrazniť tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov, priblížiť snahy obnovy slovenských dedín európskej úrovni a upevniť postavenie vidieka v politike a spoločnosti. Hlavnou myšlienkou je zachovanie tváre a duše dediny.

Podporiť našu obec môžete aj vy, a to zahlasovaním na www.e-obce.sk.

Mária Kemková

Evidencia obyvateľstva jún - júl 2011

	Spolu	Muži	Ženy
Narodených	2	-	2
Zomrelých	-6	-3	-3
Prihlásených	5	-	5
Odhlásených	-2	-1	-1

Sobáše - 5 sobášov

Počet obyvateľov k 31.7.2011 - 2768